

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

631. Qualiter hodiedum Papa se habeat circa concessionem hujusmodi exspectatarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

passim Pontifices hunc usum Expectativarum ad Trid. usque retinuerunt, ut liquet ex diversis decretalibus sub titulo de *rescript. de prob. de concess. prob. &c.*

Questio 630. An, & qualiter dictæ Expectativæ hodie dum sint sublatae?

1. **R**espondeo: imprimis in Germania Expectativarum & similium mandatorum de providendo sublatus usus per Concordata. Laym. ad cap. Capitulum 8. Crucis. de *rescript. q. 2.* Dein Trident. sess. 24. c. 19. & sess. 25. c. 7. ob frequentes harum Expectativarum abusus universaliter & generatim Expectativas, & quæcunque eas redolent, abrogavit, ut Zipæ. loc. cit. seu omnem earum usum & fomitem, ut Lott. loc. cit. n. 16. sustulit, statuendo, nemini omnino impostum quovis colore concedendas esse, nec hæcenus concessas valere Expectativas. Barbof. paulò post citand. Et ita evanuerunt cum eo etiam dictæ Decretales, & ingentia Doctorum Commentaria super illis. Lott. *ibid.*

2. Procedere quæ hanc ipsam abrogationem factam per Trid. etiam si accedat consensus Ordinariorum, ajunt Barb. *juris Eccles. l. 3. c. 13. n. 10.* Zipæ. loc. cit. n. 1. citantes Gonz. ad reg. 8. in *proxim. §. 1. n. 64.* ubi etiam, quòd sacra Congregatio Concilii declarat, ex hoc decreto Concilii colligi, non posse erigi Canonicatum supernumerarium ad futuram præbendam. Extendere se etiam hanc abrogationem Trid. ad Expectativas in favorem Collegiorum, Universitatum, & singularium personarum, etiam sub nomine indulti, ait Paris. de *resign. l. 2. q. 10. n. 4.* sic quoque ait Zipæ. loc. cit. num. 2. ex Barb. quòd abrogatis hac ratione indultis concessis, Collegiis etiam & Universitatibus, periclitata sint nominationes Universitatum studiorum, eò quòd diserte non videantur, ut alias solent, exceptæ, quamvis dicat Barbofam alias ad c. 19. sess. 24. aliòque ab eo citatos nolle comprehendere Collegia & Universitates, ubi non exprimuntur. Item extendit se hoc Trident. decretum ad reservationes mentales (quales dicebantur, dum Papa reservabat beneficium vel in specie, vel in genere per Bullam seu Breve, ut personæ grata provideret, quam non exprimebat, sed in mente retinebat. Gonz. loc. cit. n. 67. apud Barb. & Zipæ. *ll. cit.*) & quæcunque gratias ad vacatura, id est promissiones certorum beneficiorum, cum vacaverint: & eas nequidem Cardinalibus concedendas decrevit Trident. *cit. c. 19.* Zipæ. & Barb. *ll. cit.* Non tamen per dictum Trident. decretum tolli consuetudinem titularum canonicorum præbendam expectantium; uti nec consuetudinem immemorabilem, quæ eligi solent alicui Canonici, quibus demum cadat præbenda primò vacatura; præsertim si inter expectantes non Senior assumi ex Ordine, sed novâ electione magis idoneus debeat, habet Garc. p. 6. n. 5. & p. 1. c. 1. num. 5. apud Zipæ. loc. cit. Sed neque Trident. sessione 25. c. 7. absolute removit Coadjutorias cum futura successione (quæ quoque rationem expectativæ, seu gratiæ talis præventivæ seu prævenientis vacationem beneficii habent, ut Lott. l. 2. q. 25. n. 6. citans Rotam apud Mohed. *decis. 10. de privi. leg.*) sed indulgit in Cathedralibus & Metropolitanis urgente necessitate, vel evidente utilitate, causâ per ipsum summum Pontificem cognitâ. Lott. loc. cit. quamvis Card. de Luc. ad Trid. d. 45. n. 9. dicat in Germania & Gallia, aliisque partibus ultra mon-

tes, in quibus Concilii observantia non adeò vigeat, vel etiam si in aliis vigeat, in hoc tamen puncto usus aliter suadeat, solere Papam facilius in dictis Ecclesiis concedere istiusmodi coadjutorias: in Italia verò & Hispaniâ nullum fere esse usum istiusmodi Coadjutoriarum in Cathedralibus, bene tamen in Ecclesiis & beneficiis inferioribus, puta, in Parochialibus, in dignitatibus & Canonicatibus Cathedralium & Collegiarum, sed de Coadjutoriis expressè alibi.

Questio 631. Qualiter hodie dum Papa se habeat circa concessionem istiusmodi expectativarum?

Respondeo: quamvis usus ille Expectativarum valde exorbitet à jure, quo inferioribus à Papa penitus interdicitum est, vacationem beneficii prævenire, juxta c. 2. de *concess. prob.* Lott. *cit. q. 25. n. 2.* Quin & Auctores plures, præcipuè Galli, apud Azor. p. 2. l. 6. c. 32. q. 3. existimant, illum esse quoque contra antiquiores Canones, inventum per Decretales illas posteriores; dubitandum tamen non est, quin Papa ex plenitudine potestatis, derogando isti decreto Trid. utpote quæ per illud ne in minimo diminuta fuit, hodie dum adhuc ejusmodi expectativas concedere possit. Lott. loc. cit. n. 4. Card. de Luc. ad Trid. d. 45. n. 1. Quin & ea concessio habere potest summam honestatem, fundatam nimirum in utilitate judicio Papæ expensa, & æstimatâ ex meritis personæ, cui talis gratia fit. Lott. *ibid. n. 3.* Verumtamen hoc jus sibi soli tribuit Papa, veluti pro imperio quodam extraordinario. Lott. n. 2. ex Cujac. in *explicat. 1. & 2. c. de concess. prob.* Quin & in utendo hoc jure suo & plenitudine potestatis post Trid. admodum rari sunt Pontifices. Card. de Luc. loc. cit. vel etiam prorsus à concedendis istiusmodi gratiis abstinerint. Lott. n. 5. ubi: quòd etsi audiverit, à quibusdam quandoque, etiam post Trid. fuisse has gratias concessas, non tamen se reperisse exemplum aliud, quàm sub Gregor. XIV. pro Canonicatu Ecclesiæ Calaguritanae 26. Septembris Anno 1561. super quo his postea fuit orta; & tamen si validam & efficacem propter dictam potestatis plenitudinem, quæ fuerat usus Gregor. cum expressa derogatione Concilii, eam nihilominus gratiam Rota habuerit pro exorbitante. Lott. *cit. n. 5.*

Questio 632. In qua forma concedantur expectativæ, & quale jus conferant?

1. **R**espondeo ad primum, Expectativam aliam dari in forma simplicis provisionis, quando nimirum Papa providet alicui de beneficio vacaturo, quod decernit acceptandum cum clausula: *ex nunc prout ex tunc*, quo casu etsi constituti certi Executores, tamen gratia dicitur perfecta, nec revocatur morte. Alia datur in forma simplicis mandati de providendo, quando nimirum Papa mandat certis Executoribus, ut provideant impetranti de beneficio vacaturo, quod duxerit acceptandum, quo casu morte concedentis expirat gratia. Lott. l. 2. q. 51. n. 79.

2. Respondeo ad secundum, ante acceptationem beneficii per expectantem (quæ acceptatio eget expressâ declaratione expectantis, nec aliter præsumitur. Cardin. in *Clem. 1. de concess. prob. n. 8.*) nullum prorsus jus ei quæritur, quod considerabile